

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Journalen NB26 : 1852

Citation: Kierkegaard, Søren: "Journalen NB26 : 1852", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 25*, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2008 , s. 130.
Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-nb26-txt-shoot-n57.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 25

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. [Læs CC0-erklæringen](#)

NB26:57

#

Charakter-Betjening – Falsation.

Sandheden lider i Verden. Denne Sætning udtrykker Sandheds-Vidnet i Karakter: han lider for Sandhed. Dette Syn skulde saa bevæge Den, der seer det og dog vil give sig Mine af at være af Sandheden, til at ville lide i Lighed med ham.

Men nei. Her kommer Falsationen, istedetfor selv at lide for Sandhed, vælger man den Opgave: at fremstille, at skildre, hvorledes Sandheden maa lide og lider i denne Verden. Man seer let, at dette er [et] Foretagende, for hvilket man ikke kan komme til at lide, men hvorved man kan gjøre glimrende Lykke i Verden. Det er nemlig Digter-Opgave, dramatisk Underholdning, aldeles, aldeles ligesom naar Nielsensspiller nordisk Helt, Frue Heiberg den uskyldigt Lidende.

Jo nærmere Digteren eller hvad man lige saa godt kan kalde ham Skuespilleren ligger Den, der i Karakter lider for Sandhed, desto afskyeligere. Er han samtidig: da er det den størst mulige Nederdrægtighed. Thi Dens Lidelser, der lider for Sandhed, har det størst mulige Krav paa Enhver, der vil give sig Mine af at være af Sandhed, at han kommer den lidende Sandhed til Hjælp træder i Karakter, lider – istedetfor at lade være at hjælpe og endog gjøre den Andens Lidelse i Penge og anden Fordeel. – Ordentligviis lader det sig vel neppe gjøre i Samtidigheds Situation, fordi Sandheden endnu er saa kæmpende, at Sandheds-Vidnet først maa have sat Livet til. Men ellers vilde det i een anden Forstand være det meest comiske der lader sig tænke, om der fE samtidig med at Paulus blev forfulgt, kagstrøgen o: s: v: havde levet en Rhetor, der havde reist omkring paa andre Steder og gjort glimrende Lykke, ved at fremstille, skildre mimisk-dramatisk (i Præstekjole): hvorledes Paulus lider for Sandheden.

At fremstille, skildre, hvorledes Sandheden lider vækker ikke Forfølgelse men skaffer Profit, hvorfor? Fordi det ikke gjør andre Fordringer end enhver anden æsthetisk Frembringelse, ikke forpligter Tilskuerne (det har jo heller ikke forpligtet Rhetoren, den vel- eller høiærværdige Artist) men blot vil divertere (opbygge) i en Time, blot vil hjælpe Folk til at passere en behagelig Time.

I Samtidighedens Situation vilde dette Forræderie være det afskyeligste, ligesom det, at være tilstede ved en Ildebrand og istedetfor at hjælpe, ganske roligt at opfatte det, for saa at reise om og skildre: hvorledes denne Ildebrands Rædsel tog sig ud, hvor

frygteligt det lød det Skrig af en Mand, der brændte inde – og som man kunde have reddet, hvis man ikke havde været beskæftiget med at opfatte hele Situationen – for Skildringens Skyld.

I Samtidighedens Situation er dette Forræderie det afskyeligste. Men nu burde Enhver ved Phantasiens Hjælp kunne drage den hellige Historie sig saa nær, at han bliver samtidig med den – og saa seer man ret, hvor afskyeligt dette Forræderie er, der gjør Lykke ved (istedetfor at lide i Lighed med de Herlige) at skildre, at fremstille, eller ved at lege Xstd., at lege Xstd, ja ganske som Børnene lege Soldat – thi at det er i en Kirke^a, at det er understøttet af Orgel og Basuner gjør det ikke mere til Alvor, men kun Legen ansvarligere.

a , i Guds Huus for Guds Aasyn,

Forresten leges denne Leeg især af Blødagtige, Feige o: s: v: – de Slette have dog Kraft nok til at ville Sandheden tillivs.